

Brüsszel, 2024.3.15.
COM(2024) 139 final

2024/0073 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások, az éghajlat-politikai, környezetvédelmi és állatjóléti rendszerek, a KAP stratégiai tervek módosítása, a KAP stratégiai tervek felülvizsgálata, valamint az ellenőrzések és szankciók alóli mentességek tekintetében történő módosításáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A közös agrárpolitika (KAP) szerinti stratégiai tervek révén az Európai Uniónak az a célja, hogy előmozdítsa a hosszú távú élelmezésbiztonságot garantáló intelligens, versenyképes, reziliens és diverzifikált mezőgazdasági ágazatot. Célja ugyanakkor, hogy támogassa és megerősítse a környezetvédelmet, beleértve a biológiai sokféleséget és az éghajlat-politikai intézkedéseket, valamint, hogy hozzájáruljon ezáltal az Unió környezetvédelmi és az éghajlattal kapcsolatos célkitűzéseinek megvalósításához, többek között a Párizsi Megállapodás szerinti kötelezettségvállalások teljesítéséhez, valamint megerősítse a vidéki térségek társadalmi-gazdasági szerkezetét.

A tagállamok által kidolgozott és a Bizottság által jóváhagyott, először 2023-ban alkalmazott 28 KAP stratégiai terv a mezőgazdasági termelőknek nyújtott közvetlen jövedelemtámogatást biztosítják, támogatják a környezetvédelmi rendszereket, valamint ösztönzik például a beruházásokat, egyes mezőgazdasági ágazatokat, a vidékfejlesztést, valamint a tudást és az innovációt. A stratégiai tervek jelentős mértékben növelik a szubszidiaritást a KAP irányítása terén, és teljesítményorientáltak. A kiadásoknak hozzá kell járulniuk a KAP 10 konkrét gazdasági, környezetvédelmi és társadalmi célkitűzésének megvalósításához, amelyeket egy sor közös mutatóval mérnek.

Ezek a stratégiai tervek a szabályozási kezdeményezésekkel, kutatási beruházásokkal és egyéb intézkedésekkel együtt hozzájárulnak a Bizottság által a zöld megállapodással kapcsolatban megállapított ambíciózus menetrendhez az Unió környezetvédelmi és 2050-ig szóló éghajlat-politikai célkitűzéseinek elérése érdekében. Ennek fényében a KAP stratégiai tervről szóló rendelet ((EU) 2021/2115 rendelet) szigorúbb alapfeltételeket vezetett be a mezőgazdasági üzemek támogatására, és a 28 stratégiai terv együttesen a korábbi KAP-hoz képest lényegesen nagyobb összegű támogatást biztosít a mezőgazdasági termelőknek a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzésekre.

Az új megközelítés összességében jól működik. A KAP stratégiai terv végrehajtásának első éve azonban egyértelművé tette, hogy kiigazításokra van szükség a tervek hatékony végrehajtásának biztosítása és a bürokrácia csökkentése érdekében. Ezen túlmenően a tervek végrehajtását nem szabad elszigetelten szemlélni a zöld megállapodásra vonatkozó egyéb jogalkotási javaslatokról folytatott megbeszélésektől, amelyek közvetlenül érintik vagy érinthetik a mezőgazdasági termelőket és a stratégiai tervekben foglalt követelményeket. Emellett a KAP stratégiai tervről szóló rendeletet Oroszország Ukrajna elleni nagyszabású agressziós háborújának kezdete előtt fogadták el, amely továbbra is erősen befolyásolja a piacokat (és a mezőgazdasági termelők árérését), valamint az európai agrárpolitika kontextusát.

Bár a mezőgazdasági termelők széles körű tiltakozásának okai az Unió tagállamaiban összetettek és sokfélék, a fent említett okok a körülmények fontos részét képezik.

Az Európai Tanács 2024. február 1-jei ülésén megvitatta a mezőgazdasági ágazatot érintő kihívásokat, beleértve a mezőgazdasági termelők által a tiltakozások során felvetett aggályokat. Hangsúlyozva a KAP alapvető szerepét, felszólította a Tanácsot és a Bizottságot, hogy szükség szerint folytassa a munkát. Ehhez az Európai Bizottság, a többi uniós intézmény, a tagállamok és a mezőgazdasági termelők közötti együttműködés szellemére van szükség. A Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen kötelezettséget vállalt arra, hogy alapos

elemzést készít a mezőgazdasági termelők vállára nehezedő adminisztratív terhekről a javítandó területek meghatározása érdekében. A Bizottság – többek között a tagállamoktól a Tanács elnöksége által összegyűjtött információk, valamint az uniós mezőgazdasági termelői szervezetektől és az Európai Parlamentiől kapott információk alapján – 2024. február 22-én a tanácsi megbeszélésekhez benyújtott egy, az egyszerűsítésre irányuló lehetséges intézkedésekről szóló informális dokumentumot.

A Mezőgazdasági és Halászati Tanács 2024. február 26-i ülésén megerősítette politikai akaratát, hogy hatékonyan reagáljon a mezőgazdasági termelők aggályaira, és első lépésként támogatta a Bizottság fent említett informális dokumentumában szereplő számos intézkedést, amelyek a jelenlegi válságra adandó rövid távú válaszként prioritást élveznek. Hangsúlyozta továbbá, hogy a közös agrárpolitika alap-jogiaktusainak felülvizsgálatára van szükség, és azt a lehető leghamarabb meg kell kezdeni. Ezenkívül a Bizottság gondosan meghallgatta az Európai Parlament Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottságának február 26-i ülésén a mezőgazdasági termelők és a nemzeti közigazgatások számára javasolt egyszerűsítési csomagról folytatott eszmecsere során kifejtett véleményeket.

A javaslat célja

E javaslatokkal a Bizottság a KAP stratégiai tervekről szóló rendeletek jól célzott kiigazítására törekszik a végrehajtásuk során felmerülő bizonyos nehézségek kezelése érdekében. Ezzel a célzott megközelítéssel a Bizottság igen jelentős választ ad az azonosított problémákra és a felmerült aggályokra, miközben célja a jelenlegi KAP általános irányvonalának és az európai mezőgazdaság fenntartható mezőgazdaságra való átállásának támogatásában játszott szerepének fenntartása és védelme. A Bizottság úgy véli, hogy ezek a célzott módosítások megkönnyítik az Európai Parlament és a Tanács általi gyors elfogadását.

A kiigazítások olyan változtatásokra összpontosítanak, amelyek a mezőgazdasági termelők számára előnyösek az adminisztratív terhek csökkentésében: olyan rugalmassági mechanizmusokra, amelyek lehetővé teszik a nemzeti közigazgatásoknak, hogy a végrehajtást a mezőgazdasági termelők helyzetéhez igazítsák; a feltételelességi követelmények és a környezetbarát gyakorlatokat ösztönző önkéntes rendszerek közötti egyensúly megváltoztatására; valamint a kedvezményezettek megnyugtására a politika stabilitását illetően a stratégiai tervek időtartama alatt. A feltételelességgel kapcsolatos kiigazítások például nagyobb rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások (GAEC) nemzeti szintű megállapításában, ezáltal egyszerűsítve a mezőgazdasági termelők terheit, például több lehetőséget biztosítva a követelmények teljesítésére, vagy lehetővé téve konkrét, jól célzott mentességeket vagy eltéréseket, különösen kedvezőtlen időjárási körülmények esetén. A kisebb mezőgazdasági termelők (legfeljebb 10 hektárnyi mezőgazdasági terület, azaz a mezőgazdasági termelők 65 %-a) adminisztratív terheit enyhíti, ha mentesülnek a feltételelességi követelmények betartásának ellenőrzésére irányuló ellenőrző látogatások alól. Ugyanakkor az a tény, hogy a kisebb mezőgazdasági termelők mentesülnek a szankciók alól, a tagállamok adminisztratív munkáját is egyszerűsíti, mivel a nemzeti hatóságoknak nem kell kiszámítaniuk azokat a szankciókat, amelyek az alkalmazandó *de minimis* küszöbérték alá eshetnek.

Ami a KAP stratégiai tervek módosításai számának növelésére irányuló javaslatot illeti, ez lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy kiigazítsák KAP stratégiai terveiket, amikor a mezőgazdasági termelők változó körülményeit figyelembe kell venni. Így nem maradnának érvényben olyan követelmények – pusztán adminisztratív okokból –, amelyek már nem indokoltak, ami egyszerűbbé tenné a rendszert.

A tagállamok felelősek azért, hogy teljes mértékben kihasználják az egyszerűsítési rendelkezéseket a mezőgazdasági termelők adminisztratív terheinek csökkentése érdekében.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javasolt módosítások összhangban vannak a jelenleg hatályos KAP-alap-jogiaktusok (a stratégiai tervről szóló rendelet és a KAP finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról szóló rendelet) általános filozófiájával. Ezért a javaslat összhangban áll a hatályos szakpolitikai rendelkezésekkel.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A jogalkotási javaslat a jelenleg hatályos KAP-rendeletek korlátozott számú rendelkezését módosítja, amelyeket az egyéb uniós szakpolitikákkal összhangban lévőknek ítéltek. A javaslat ezért összhangban áll az egyéb uniós politikákkal.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az EUMSZ 43. cikkének (2) bekezdése, mivel a rendelet módosítja az (EU) 2021/2115 és (EU) 2021/2116 rendeleteket, amelyek főként ezen a jogalapon alapulnak.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés a mezőgazdaságot az Unió és a tagállamok megosztott hatáskörébe utalja. Az Unió különböző jogalkotási aktusok elfogadása révén gyakorolja hatáskörét, és ily módon határozza meg és hajtja végre az EU közös agrárpolitikáját, az EUMSZ 38–44. cikkében foglaltak szerint. Az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendelet az uniós KAP jogszabályi keretének részét képezi. Bizonyos nehézségek enyhítése, az egyszerűsítés és a mezőgazdasági termelők tehermentesítése érdekében ezeket a rendeleteket módosítani kell, ami csak uniós szinten valósítható meg.

- **Arányosság**

A javaslat kizárólag a fent említett célkitűzések eléréséhez feltétlenül szükséges mértékben módosítja a meglévő rendeleteket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Mivel az eredeti jogalkotási aktusok európai parlamenti és tanácsi rendeletek, a módosításokat rendes jogalkotási eljárás keretében európai parlamenti és tanácsi rendeletként is be kell vezetni.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

A széles körű mezőgazdasági tiltakozásokra való tekintettel, valamint a mezőgazdasági termelők vállára nehezedő adminisztratív terhek elemzése és a javításra szoruló területek meghatározása érdekében a Bizottság levélben fordult a négy fő uniós szintű mezőgazdasági szervezethez, amelyben olyan uniós szintű (KAP és egyéb uniós jogszabályok) intézkedésekre vonatkozó javaslatokat kért tőlük, amelyek csökkenthetik a mezőgazdasági termelők adminisztratív terheit. A Tanács belga elnöksége hasonló levelet küldött a mezőgazdasági minisztereknek, amelyben arra kérte őket, hogy uniós szinten határozzák meg azokat a kérdéseket, amelyekkel csökkenthetők a mezőgazdasági termelők adminisztratív terhei. Az Európai Parlament Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága is küldött egy levelet, amelyben hat olyan területet jelölt meg, ahol szerintük konkrét és azonnali intézkedésekre van szükség. E javaslat sürgőssége nem tette lehetővé a rendes konzultációs eljárást.

Az egy hétig tartó *ad hoc* konzultációs folyamat számos javaslatot eredményezett. Az összes tagállam közigazgatásától érkező válaszok széles körűek, és míg néhány a gyakorlati végrehajtással kapcsolatos kihívásokat kezeli és rövid távon megvalósítható, sok közülük messzemenő, és túlmutat az adminisztratív terhek csökkentésén, a végrehajtás egyszerűsítésén vagy a mezőgazdasági termelők számára a szakpolitika stabilitásának megteremtésén. A mezőgazdasági szervezetekkel folytatott konzultáció eredményeképpen sürgős intézkedésekre szólítottak fel a mezőgazdasági termelők adminisztratív terheinek egyszerűsítése érdekében, ugyanakkor hangsúlyozták a stabil és következetes szakpolitikai keret szükségességét, és további reformokat javasoltak hosszabb távra. Hasonlóképpen, az Európai Parlament Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottsága is számos kiemelt munkaterületet határozott meg.

A Bizottság a beérkezett javaslatokat öt nagy területre bontotta:

1. A javaslatok első sorozata a KAP stratégiai tervek irányítására, valamint a stratégiai tervek módosítására vonatkozó eljárásokra (beleértve a megengedett módosítások számát), a teljesítmény nyomon követésére és felülvizsgálatára (beleértve az éves teljesítményjelentést), az integrált igazgatási és kontrollrendszer egyes elemeire (a területi monitoring rendszer (AMS) minőség-értékelési módszertanának egyszerűsítése, valamint a földrajzi címkével ellátott fényképek és térinformatikai alkalmazások használata), továbbá az ellenőrzési és szankcionálási rendszerre (beleértve a gazdaságokban végzett összes ellenőrzés egyszerűsítését) vonatkozik.

A Bizottság erre a javaslatcsomagra számos nem jogalkotási intézkedéssel válaszolt, és ebbe a javaslatba néhány célzott és korlátozott kezdeményezést foglalt bele, nevezetesen a KAP stratégiai tervek gyakoribb módosításának megkönnyítése és a mezőgazdasági kistermelőkre vonatkozó feltételeességi ellenőrzések megszüntetése érdekében.

2. A javaslatok második csoportja a KAP stratégiai tervnek a környezet és az éghajlat javát szolgáló intézkedéseire vonatkozik. Számos javaslat a feltételeességi követelmények és ellenőrzések (drasztikus) változtatásaira vonatkozik, de más javaslatokat is tartalmaztak, például a mezőgazdasági kistermelők kezelésére vagy a környezetvédelmi beavatkozások pénzügyi irányítására vonatkozóan.

A Bizottság már elfogadta a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó 8. sz. előírás első követelményétől való ideiglenes és részleges eltérést 2024-re, valamint az (EU) 2022/126 felhatalmazáson alapuló rendelet

módosítását az 1. sz. GAEC-előírás kiigazításával. Ezen túlmenően ez a javaslat tartalmaz néhány célzott kiigazítást a feltételelességben, amelyek célja a végrehajtással kapcsolatos aggályok kezelése. A Bizottság ezt a sebészeti megközelítést kívánja alkalmazni annak érdekében, hogy fenntartsa a KAP stratégiai tervről szóló rendelet általános szakpolitikai célkitűzéseit, amelyeket a társjogalkotók 2021. évi határozatai tükröznek.

3. A javaslatok harmadik csoportja a környezetvédelmen és az éghajlaton túlmutató egyéb KAP-rendelkezésekhez kapcsolódik, mint például a termeléstől függő támogatás kiterjesztése, a szociális feltételelesség elhalasztása vagy megszüntetése, vagy az ágazati támogatási rendszerek, a promóciós intézkedések és a biogazdálkodás módosítása. Más javaslatok az uniós agrárpolitika alapvetőbb újragondolására szólítanak fel.

E javaslatok közül sok túlmutat a KAP stratégiai tervek egyszerűsítésén és jobb végrehajtásán. Emellett a Bizottság kiáll a KAP stratégiai tervről szóló rendelet kulcsfontosságú irányvonalai, például a szociális feltételelesség mellett. Ezenkívül számos javaslat már megvalósítható a KAP új teljesítési modellje által a tagállamoknak hagyott nagyobb mozgástéren belül.

4. A javaslatok negyedik csoportja a mezőgazdasági termelői jövedelemmel kapcsolatos aggályokra, különösen a kockázat- és válságkezelésre vonatkozik, és javaslatokat tartalmaz arra vonatkozóan, hogy több KAP-forrást különítsenek el a válságkezelésre, vizsgálják felül a kockázatkezelési eszközök támogatására vonatkozó KAP-rendelkezéseket, és tegyenek lépéseket a mezőgazdasági termelők élelmiszerláncon belüli helyzetének javítása érdekében.

Míg a KAP pénzügyi vonatkozásainak változásait a következő többéves pénzügyi keret előkészítésével összefüggésben kell megvitatni, a Bizottság osztja a mezőgazdasági termelők jövedelmével kapcsolatos aggályokat, és olyan intézkedéseket irányoz elő, amelyek egy külön munkafolyamat keretében javítják a mezőgazdasági termelők helyzetét az élelmiszerláncban.

5. Az ötödik és egyben utolsó javaslatcsomag a KAP-on kívüli rendeletekre vonatkozik, például az erdőirtásra, az erdőmegfigyelésre, az egészségügyi szabályokra vagy a megújuló energiára.

A Bizottság számos, a KAP-on kívüli jogi aktusok pontos módosítását fontolgatja, és nem jogalkotási intézkedéseken dolgozik bizonyos szabályok egyszerűsítése vagy tisztázása céljából, míg más szakpolitikai változásokról a folyamatban lévő jogalkotási eljárások során kell tárgyalni.

- **Szakértői vélemények összegyűjtése és felhasználása**

Tárgytalan (külső szakértőt nem használtak fel).

- **Hatásvizsgálat**

Tekintettel a javaslat előterjesztésének szakpolitikai sürgősségére, amely az EU mezőgazdaságában kialakult válsághelyzetre kíván reagálni, nem készült hatásvizsgálat, amint azt a Bizottság „minőségi jogalkotásra” vonatkozó iránymutatásainak 1. sz. eszköze előírja, amely kimondja a rugalmas és arányos alkalmazás fontosságát. Ez a javaslat az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendelet több célzott módosítására vonatkozik. Az *ad hoc* konzultációs folyamat során előterjesztett, az adminisztratív terhekkal, valamint a KAP stabil és hatékony végrehajtásával kapcsolatos aggályok kezelésére irányuló számos átfogó

javaslatot nem veszik figyelembe. A Bizottság úgy véli, hogy a szakpolitika stabilitása fontos, és fenntartja, hogy a megreformált KAP „fontos szerepet tölt be az uniós mezőgazdaság támogatásában a fenntartható gazdálkodási modellre való átállás során, miközben jövedelemtámogatást biztosít a mezőgazdasági termelőknek és az élelmezésbiztonságot is előmozdítja”. Ez a 28 jóváhagyott KAP stratégiai terv átfogó külső értékelésén alapul, amelyet a Bizottság rendelt meg, és amely az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak 2023. november 23-án benyújtott jelentésének alapját képezte: A 2023–2027-es időszakra vonatkozó KAP stratégiai tervek összefoglalása: közös erőfeszítés és kollektív ambíció¹”, amelyben a fent említett idézet megtalálható. Ebben a jelentésben a Bizottság azt is megállapította, hogy „[a]z új KAP stratégiai tervek megfelelő eszközt jelentenek a KAP szakpolitikai célkitűzéseinek integrált módon történő megvalósításához, mivel a tagállamok e tervek segítségével dolgoznak ki és hoznak válaszingykedéseket a területükön felmerülő kihívásokra, a célkitűzések rangsorolása, valamint az elérhető források hatékony és eredményes felhasználása mellett”.

Mindazonáltal a KAP stratégiai terv végrehajtásának első évében gyakorlati végrehajtási problémák merültek fel. Ezért a nem jogalkotási intézkedések mellett a KAP stratégiai tervek hatékony végrehajtásának biztosítása és különösen a végrehajtásukhoz kapcsolódó adminisztratív terhek további csökkentése érdekében a KAP-ra vonatkozó uniós jogi keret tekintetében bizonyos korlátozott mértékű kiigazításokra van szükség.

Alapos hatásvizsgálatot végeztek a KAP 2021-ben elfogadott reformjáról. Ez a vizsgálat a Bizottság által 2018-ban előterjesztett javaslatokat kísérte². Ez a hatásvizsgálat fontos háttérrel biztosít az e javaslatban szereplő kiigazításokhoz. Konkrétabban, a 2018-ban értékelt lehetőségek közötti fő különbségek az önkéntes („ökorendszer”) vagy a kötelező („feltételelességi”) környezetvédelmi követelmények egyensúlyához kapcsolódtak. Bár a végül elfogadott rendelet a két megközelítés kombinációja, a hatásvizsgálat (35. o.) mindkét megközelítés előnyeit és hátrányait bemutatja. A megváltozott helyzet és az alkalmazás első évének tapasztalatai alapján a Bizottság az önkéntesebb megközelítés irányába javasolja az egyensúly helyreállítását.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javaslatok kifejezetten csökkenteni fogják a mikrovállalkozásoknak minősülő mezőgazdasági kistermelők terheit. A 10 hektárnál kisebb gazdaságok feltételelességi ellenőrzések alóli mentesítésére irányuló javaslat a KAP-kedvezményezett 65 %-át érinti.

- **Alapjogok**

A javaslat tiszteletben tartja az alapvető jogokat, valamint a különösen az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert elveket.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

E javaslat nincs hatással a költségvetésre.

¹ COM(2023) 707 final, 2023.11.23.

² SWD(2018) 301 final, 2018.6.1.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

A KAP stratégiai tervről szóló rendelet 128. cikkében foglaltak szerint a tagállamok és a Bizottság közös felelőssége mellett teljesítménymérési keretet hoztak létre. A teljesítménymérési keret lehetővé teszi a KAP stratégiai terv teljesítményére vonatkozó jelentéstételt, monitoringot és értékelést a terv végrehajtása során. A javaslatban szereplő módosításokra ez a keret vonatkozna.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan (a jogi szöveg rendelet).

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A Bizottság számos változtatást javasol a feltételesség tekintetében.

A javaslat tartalmaz egy általános rendelkezést, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy átmeneti és célzott eltéréseket engedélyezzenek bizonyos feltételességi követelmények alól, tekintettel az egyre kiszámíthatatlanabbá váló időjárási körülményekre, amelyek megakadályozhatják a mezőgazdasági termelőket abban, hogy teljesítsék a követelményeket, például az adott évre vonatkozó határidőket. A teljesítmény-, monitoring- és értékelési keret teljeskörűsége érdekében a Bizottság mérlegelni fogja, hogy a tagállamok az (EU) 2021/2115 rendelet 143. cikkével és különösen annak (4) bekezdésével összhangban évente egyszer tájékoztassák a Bizottságot az ilyen ideiglenes eltérések végrehajtásáról.

A tagállamok emellett egyedi mentességeket biztosíthatnak a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó 5., 6. 7. és 9. sz. előírás (GAEC) alól olyan helyzetekre vonatkozóan, amikor fennáll annak a kockázata, hogy a követelmények ellentétesek lennének a célkitűzéseikkel, például a meghatározott talajtípusokon és talajtani viszonyokon termesztett bizonyos növények sajátos agronómiai helyzete, vagy az állandó gyepterületek – többek között a ragadozók vagy inváziós fajok által okozott – károsodása miatt. Ami az egyes jó mezőgazdasági és környezeti állapotokat illeti, a Bizottság azt javasolja, hogy a 8. sz. GAEC-előírásból töröljék azt a kötelezettséget, hogy a szántóterületek egy minimális részét nem termelési célú területekre (ugar) vagy tájképi elemekre (sövények, fák stb.) kell fordítani, a meglévő tájképi elemek védelmének megőrzése mellett. Ehelyett a tagállamoknak olyan ökoszisztémát kell létrehozniuk, amely támogatást nyújt a mezőgazdasági termelőknek a szántóföldek egy részének nem termelési célú állapotban tartásához vagy új tájképi elemek létrehozásához. Ez biztosítaná, hogy a mezőgazdasági termelőket kifejezetten jutalmazza e nem termelési célú területekért és tájképi elemekért, amelyek előnyösek a mezőgazdasági területek biológiai sokfélesége és általában a vidéki térségek számára.

A vetésforgót előíró 7. sz. GAEC-előírás tekintetében a Bizottság javasolja a vetésforgó megtartását, de lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy ezt a követelményt a növénytermesztés diverzifikálásával is teljesítsék. A növénytermesztés diverzifikálása szintén hozzájárul a talaj potenciáljának megőrzéséhez azáltal, hogy biztosítja a növények sokféleségét egy éven belül, és így közvetve elősegíti a vetésforgót egyik évről a másikra. A Bizottság úgy véli, hogy ez a rugalmasság lehetővé teszi a rendszeres aszály vagy túlzott mennyiségű csapadék által sújtott mezőgazdasági termelők számára, hogy a gazdálkodási realitásokkal jobban összeegyeztethető módon teljesítsék ezt a feltételt. A Bizottság ugyanakkor elismeri és hangsúlyozza a vetésforgó agronómiai előnyeit. Ezért az

ökorendszerek révén a vetésforgó ambiciózusabb formáit és a diverzifikációt továbbra is jutalmazni kell, beleértve különösen a fehérjenövények beillesztését a vetésforgóba a talajminőség és a növénytermesztés ellenálló képességének javítása érdekében.

Az érzékeny időszakokban a talajra vonatkozó előírás (6. sz. GAEC-előírás) alkalmazása jelentős adminisztratív merevséget és bizonytalanságot okozott a mezőgazdasági termelők számára, akik gyakran a „naptári gazdálkodásra” hivatkoznak, amely nem ismeri fel az időjárás (fokozódó) változékonyságát. A KAP stratégiai tervek rugalmassági szellemének tiszteletben tartása érdekében a Bizottság javasolja annak egyértelművé tételét, hogy a feltételelességi előírás végrehajtása többnyire a tagállamok kezében lesz.

Emellett javasolt a KAP stratégiai terv módosítására irányuló kérelmek számának évente kétfőre való növelése (a jelenlegi évi egyhez képest). Erre azért van szükség, hogy gyorsabban lehessen kezelni a mezőgazdasági termelők változó helyzetét, beleértve a kedvezőtlen időjárási események okozta helyzeteket is.

A mezőgazdasági termelők számára nyújtott KAP-támogatás terheinek csökkentése és kiszámíthatóságának növelése érdekében a Bizottság javasolja, hogy a tagállamok azon kötelezettsége, amely előírja, hogy a környezetre és az éghajlatra vonatkozó egyes uniós jogszabályok módosítása esetén értékelniük kell-e KAP stratégiai tervüket, és erről az értékelésről meghatározott határidőn belül értesíteniük kell a Bizottságot, a XIII. mellékletben felsorolt jogalkotási aktusok azon módosításaira korlátozódjon, amelyek legkésőbb 2025. december 31-én hatályba lépnek. A tagállamok azon kötelezettsége továbbra is érvényben marad, hogy ismertessék, hogyan valósul meg az (EU) 2021/2115 rendelet 105. cikkében meghatározott, a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéshez való nagyobb általános hozzájárulás, és hogy a KAP környezetbarát felépítése hogyan járul hozzá az említett rendelet XIII. mellékletében felsorolt jogalkotási aktusokban meghatározott vagy azokból eredő hosszú távú nemzeti célok eléréséhez, és miként áll összhangban azokkal. Ezen túlmenően a Bizottság megbecsüli a KAP stratégiai tervek 2023 és 2027 közötti időszakokra vonatkozó éghajlatváltozás-mérséklési potenciálját.

A Bizottság javasolja az (EU) 2021/2116 rendelet módosítását annak érdekében, hogy a legfeljebb 10 hektár mezőgazdasági területtel rendelkező mezőgazdasági kistermelők mentesüljenek a feltételelességi ellenőrzések és szankciók alól. A cél az adminisztratív terhek enyhítése, mind a nemzeti hatóságok, mind a mezőgazdasági termelők számára az ellenőrzésekkel és a szankciók beszedésével kapcsolatban, amelyek a kisebb gazdaságok esetében nagyobbak, mint a nagyobbaknál. A mezőgazdasági kistermelők feltételelességi ellenőrzések és szankciók alóli mentesítése nem érinti a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények részét képező egyéb jogszabályok alapján végzett ellenőrzéseket. Továbbá azokat a kedvezményezetteket, akik az (EU) 2021/2115 rendelet szerinti KAP stratégiai terv és az 1305/2013/EU rendelet alapján 2025. december 31-ig végrehajtott vidékfejlesztési program keretében egyaránt részesülnek területalapú támogatásban, és ezért az (EU) 2021/2116 rendelet szerinti feltételelességi ellenőrzéseknek vetik alá őket, mentesíteni kell az 1306/2013/EU rendelet szerinti kölcsönös megfeleltetési ellenőrzések és a szankciók alkalmazása alól.

A tagállamok és a mezőgazdasági termelők már a 2024-es igénylési évvel kapcsolatos aggályainak eloszlatása érdekében javasoljuk, hogy visszamenőleges hatállyal alkalmazzák a 6. 7. és 8. sz. GAEC-előírás módosításait, valamint a legfeljebb 10 hektáros mezőgazdasági területtel rendelkező mezőgazdasági kistermelők esetében a szankciók alóli mentességet. Erre tekintettel a Bizottság átmeneti rendelkezéseket javasol a 2024-es igénylési évre vonatkozóan annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok még azelőtt alkalmazzák KAP stratégiai

tervük 6. 7. és 8. sz. GAEC-előíráshoz kapcsolódó módosításait, hogy a Bizottság az (EU) 2021/2115 rendelet 119. cikkével összhangban jóváhagyná ezeket a változtatásokat. A 8. sz. GAEC-előírást illetően ezt a lehetőséget olyan ökörendszerek meglétéhez kell kötni, amelyek a nem termelési célú területek – például parlagon hagyott területek – fenntartására irányuló gyakorlatokra terjednek ki vagy a szántóföldeken új tájképi elemek létrehozására irányulnak. A 6., 7. és 8.sz GAEC-előírás módosításainak visszamenőleges hatályú alkalmazására vonatkozó lehetőség azonban – jogi szempontból is – az e rendeletben foglalt módosítások pontos tartalmától és hatálybalépésének időpontjától függ. Jelenleg nem lehet eldönteni, hogy lehet-e ilyen visszamenőleges hatályú alkalmazásról rendelkezni. A 3. cikk és a 4. cikk második albekezdésének vonatkozó rendelkezései ezért zárójelben szerepelnek a javaslatban. Megvalósíthatóságukat meg kell vitatni a társjogalkotókkal, tekintettel e rendelet végleges tartalmára és hatálybalépésének időpontjára.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE

az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletnek a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó előírások, az éghajlat-politikai, környezetvédelmi és állatjóléti rendszerek, a KAP stratégiai tervek módosítása, a KAP stratégiai tervek felülvizsgálata, valamint az ellenőrzések és szankciók alóli mentességek tekintetében történő módosításáról

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel a Számvevőszék véleményére,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére³,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére⁴,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁵ szabályokat állapít meg a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatás vonatkozásában. Az (EU) 2021/2116 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁶ szabályokat állapít meg a közös agrárpolitika finanszírozása, irányítása és monitoringja vonatkozásában.
- (2) Annak ellenére, hogy ezek a rendeletek jelentős rugalmasságot biztosítanak a tagállamok számára, és csökkenthetik a mezőgazdasági termelők adminisztratív terheit, e rendeletek konkrét alkalmazásának első éve a KAP stratégiai tervek révén egyértelművé tette, hogy a közös agrárpolitika (KAP) uniós jogi keretét bizonyos

³ HL C [...], [...], [...] o.

⁴ HL C [...], [...], [...] o.

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj>).

⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2116 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról, valamint az 1306/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 187. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2116/oj>).

korlátozott mértékben ki kell igazítani a KAP stratégiai tervek hatékony végrehajtásának biztosítása, valamint az ilyen tervek végrehajtásával és bizonyos követelmények ellenőrzésével kapcsolatos adminisztratív terhek csökkentése érdekében.

- (3) Ezen túlmenően a mezőgazdasági termelők rendkívüli nehézségekkel és bizonytalanságokkal néznek szembe. Az elmúlt éveket jelentős számú szélsőséges meteorológiai esemény jellemezte, többek között számos aszály és áradás következett be az év során az Unió különböző részein. Ezek az események hatással vannak a termésre és a bevételre, továbbá erősen befolyásolják a szokásos mezőgazdasági gyakorlatok végrehajtását és ütemezését is. Az Ukrajna ellen indított orosz agressziós háború miatt kialakult magas energia- és inputárak, valamint a rendkívüli bizonytalanság, a magas megélhetési költségek, az infláció, a gabonatermelés értékének 2023-as csökkenése és a nemzetközi kereskedelmi forgalom változása további bizonytalanságokhoz vezetett és további nyomást helyezett a mezőgazdasági termelőkre. Ezen események egybeesése komoly nyomást gyakorol a mezőgazdasági termelőkre, mint a természeti erőforrásokkal gazdálkodó gazdasági szereplőkre, hogy alakítsák át a mezőgazdasági üzemek irányítását és a mezőgazdasági gyakorlatok végrehajtását.
- (4) Következésképpen felül kell vizsgálni és egyszerűsíteni kell az (EU) 2021/2115 rendelet és az (EU) 2021/2116 rendelet egyes rendelkezéseit annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok jobban hozzáigazíthassák KAP stratégiai tervüket a mezőgazdasági termelők igényeihez, és nagyobb rugalmasságot biztosítsanak a mezőgazdasági termelőknek a mezőgazdasági tevékenységeik elvégzéséhez, figyelembe véve a növekvő kihívásokat, az időjárás kiszámíthatatlanságát és a gazdasági bizonytalanságokat.
- (5) Az (EU) 2021/2115 rendelet 13. cikke megköveteli a tagállamoktól, hogy biztosítsák valamennyi mezőgazdasági terület – köztük a termelésből kivont földterületek – jó mezőgazdasági és környezeti állapotának fenntartását. A tagállamoknak nemzeti vagy regionális szinten minimumelőírásokat kell meghatározniuk a mezőgazdasági termelők és egyéb kedvezményezettek számára az e rendelet III. mellékletben felsorolt a jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó minden egyes előíráshoz (GAEC), az említett előírások III. mellékletben említett fő célkitűzésével összhangban. A jó mezőgazdasági és környezeti állapotra vonatkozó 5., 6. és 7. sz. előírás által követett talajvédelmi és talajminőségi célkitűzést számos tényező befolyásolja, például a talajtípus, a növényfajták megválasztása, az éghajlati és időjárási viszonyok, illetve a múltbeli és jelenlegi földhasználati és gazdálkodási rendszerek, például a biogazdálkodás, amely bizonyos műveletek esetében eltérő megközelítést igényel. A tapasztalatok azt mutatják, hogy előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor az említett tényezők kellő figyelembevétel nélkül bizonyos követelmények, például a talajművelésre vonatkozó korlátozások vagy egy meghatározott időszakban történő vetésre vonatkozó kötelezettségek előírása negatív hatással lehet bizonyos talajokra vagy bizonyos növényekre, sőt akár a talajvédelemmel kapcsolatos célkitűzéssel is ellentétes lehet. A 9. sz. GAEC-előírás megtiltja a Natura 2000 területeken elhelyezkedő, környezeti szempontból érzékenynek minősített állandó gyepterületek átalakítását vagy felszántását. A tapasztalatok azonban azt mutatják, hogy előfordulhatnak olyan kivételes helyzetek, amikor az említett, környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületek – például ragadozók vagy inváziós fajok miatt – károsodnak, és a szóban forgó állandó gyepterületek helyreállításához, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a 9. sz. GAEC-előírás követelményei hozzájáruljanak az

élőhelyek és fajok védelméhez, olyan – többek között az érintett területek felszántására vonatkozó tilalom alóli mentességet biztosító – intézkedésekre lehet szükség, amelyek megfelelőek az említett helyzetek kezelésére.

- (6) A szélsőséges meteorológiai események növekvő száma, valamint a környezeti szempontból érzékenynek minősített állandó gyepterületek ragadozók, inváziós fajok és hasonló tényezők miatti károsodásának nagyobb gyakorisága miatt egyre gyakrabban merülnek fel az 5., 6., 7. és 9. sz. GAEC-előírások követelményeinek alkalmazásával kapcsolatos, a tagállamok által kezelendő konkrét problémák is. Fennáll annak a kockázata is, hogy az említett követelmények aránytalanok lennének az 5., 6. és 7. sz. GAEC-előírás szerinti talajvédelmi célkitűzéshez, valamint a 9. sz. GAEC-előírás szerinti, az élőhelyek és fajok védelmére vonatkozó célkitűzéshez való tényleges hozzájárulásukhoz képest. Az ilyen helyzetek elkerülése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy objektív és megkülönböztetésmentes kritériumok – például talajtípusok, növények, gazdálkodási rendszerek vagy az állandó gyepterületek esetében többek között a ragadozók vagy inváziós fajok miatti károsodás – alapján egyedi mentességeket állapítsanak meg, hogy kezelni lehessen az 5., 6., 7. és 9. sz. GAEC-előírás alkalmazása során felmerülő konkrét problémákat. Korlátozni kell e mentességek területi hatályát, és azok nem akadályozhatják, hogy az említett előírások hozzájáruljanak az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében felsorolt fő céljuk eléréséhez.
- (7) Az időjárási viszonyok és az általuk a mezőgazdasági területek állapotára gyakorolt hatás megakadályozhatja a mezőgazdasági termelőket és más kedvezményezetteket abban, hogy egy adott évben megfeleljenek a GAEC-előírások követelményeinek, például a műveletekre vonatkozó határidőknek és időszakoknak. Annak elkerülése érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők ilyen követelményekkel szembesüljenek, és például arra kényszerüljenek, hogy egy bizonyos időpontig el kelljen vetniük a növényeket, miközben az adott év időjárási viszonyai egyáltalán nem vagy csak úgy teszik lehetővé a szükséges műveletek elvégzését, hogy súlyos negatív hatást gyakorolnak a talajra, például a talajtömörödést idéznek elő, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2021/2115 rendelet 13. cikkével összhangban meghatározott minimumelőírások végrehajtása során az említett követelményektől való ideiglenes eltéréseket írjanak elő. Ezen ideiglenes eltérések hatályát az időjárási viszonyok által érintett mezőgazdasági termelőkre és más kedvezményezettek vagy területekre kell korlátozni, és a tagállamoknak csak a feltétlenül szükséges ideig alkalmazhatják az eltéréseket.
- (8) Az (EU) 2021/2115 rendelet számos elemet és eszközt biztosít a tagállamok számára a biológiai sokféleség csökkenésének megállításához és visszafordításához való hozzájárulással, az ökoszisztéma-szolgáltatások gyarapításával, valamint az élőhelyek és a tájak megőrzésével kapcsolatos, a szóban forgó rendelet 6. cikke (1) bekezdésének f) pontjában említett egyedi célkitűzés megvalósításához. Ezen elemek egyike a feltételrendszer. Az említett rendelet III. mellékletében felsorolt 8. sz. GAEC-előírás számos követelményt tartalmaz, többek között azt a kötelezettséget, hogy a szántóterületek bizonyos részét nem termelési célú területeknek vagy tájképi elemeknek kell szentelni. A 8. GAEC-előírás fő célja a nem termelési célú tájképi elemek vagy mezőgazdasági területek fenntartása a gazdaságon belüli biológiai sokféleség javítása érdekében. A tagállamok tervezhetnek olyan beavatkozásokat is, amelyek támogatják e cél megvalósítását, ilyenek például az (EU) 2021/2115 rendelet 31. cikke (4) bekezdésének g) pontjában említett agrár-ökológiai programok. A kedvezőtlen események és a gazdasági bizonytalanságok által együttesen előidézett

kihívásokkal és bizonytalanságokkal összefüggésben a tapasztalatok azt mutatják, hogy egyensúlyt kell teremteni a biológiai sokféleség védelméhez és fokozásához hozzájáruló különböző szakpolitikai eszközök között annak érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők nagyobb rugalmassággal rendelkezzenek ahhoz, hogy a mezőgazdasági üzemük sajátos helyzetétől függően hozzájáruljanak e célkitűzéshez, és hogy e hozzájárulásért nagyobb pénzügyi kompenzációban részesüljenek.

- (9) Konkrétabban, mivel az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében felsoroltak szerint jelenleg a 8. sz. GAEC-előírás részét képezi az a kötelezettség mint első követelmény, hogy a szántóterületek egy részét nem termelési célú területeknek vagy tájképi elemeknek kell szentelni, az említett rendelet 70., 71. és 72. cikkében említett közvetlen kifizetéseket és beavatkozásokat kérelmező mezőgazdasági termelőknek a felmerült költségek vagy az elmaradt jövedelem kompenzálása nélkül kell teljesíteniük ezt a követelményt. Ez bizonyos esetekben jelentős pénzügyi terhet róhat az érintett mezőgazdasági termelőkre és kedvezményezettekre, különös tekintettel arra, hogy a 8. sz. GAEC-előírás első követelménye szerinti, nem termelési célú területeknek vagy tájképi elemeknek szentelt szántóterületen nem lehet növénytermesztéssel vagy állattenyésztéssel foglalkozni. Tekintettel az egyes mezőgazdasági termelőkre háruló terhekre és következményekre, valamint az őket sújtó kivételes nehézségekre és bizonytalanságokra, azt a követelményt, miszerint a szántóterületen nem termelési célú területeket vagy tájképi elemeket kell fenntartani, jobban lehetne kezelni egy olyan eszköz révén, amely nagyobb rugalmasságot, és ami még fontosabb, ösztönzöt biztosít az ilyen nem termelési célú területekhez és tájképi elemekhez kapcsolódó költségek és elmaradt jövedelmek legalább egy részének kompenzálására. Ennek megfelelően az (EU) 2021/2115 rendelet 31. cikkét módosítani kell annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok támogatást nyújtsanak agrár-ökológiai programokhoz, amelyek a szántóterületeken nem termelési célú területek – például parlagon hagyott területek – fenntartására, valamint új tájképi elemek létrehozására irányuló gyakorlatokra terjednek ki.
- (10) Ugyanakkor az (EU) 2021/2115 rendelettel létrehozott feltételrendszert át kell alakítani az említett rendelet III. mellékletében felsorolt 8. sz. GAEC-előírás első követelményének törlésével. A mezőgazdasági területeken meglévő tájképi elemek védelmének biztosítása érdekében a feltételrendszer részeként fenn kell tartani a jelenleg a 8. sz. GAEC-előírás követelményeinek részét képező, a tájképi elemek megőrzésére vonatkozó kötelezettséget, valamint a sövények és fák kivágásának tilalmát a madarak költési és fiókanevelési időszakában.
- (11) A tagállamok számára további rugalmasságot kell biztosítani KAP stratégiai tervük módosítása tekintetében, garantálva ugyanakkor a stratégia stabilitását, a KAP stratégiai tervek megvalósíthatóságát, valamint a módosítási folyamat adminisztratív hatékonyságát. A tapasztalatok azt mutatják, hogy kihívást jelenthet az EMGA és az EMVA egyedi követelményeinek egyetlen, módosításra irányuló kérelemben való figyelembevétele. Ugyanakkor korlátozni kell a naptári évenként benyújtható módosítások számát annak biztosítása érdekében, hogy a mezőgazdasági termelők és egyéb kedvezményezettek számára elegendő idő álljon rendelkezésre a módosítások figyelembevételére, valamint hogy csökkenjenek a tagállamokra háruló adminisztratív terhek, és a Bizottság az említett jogi keretben meghatározott határidőn belül értékelni tudja a módosításoknak az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletben meghatározott uniós jogi kerettel való összeegyeztethetőségét. Ezért a KAP stratégiai tervek módosítására irányuló, naptári évenként benyújtható kérelmek maximális számát kétfőre kell növelni.

- (12) Az (EU) 2021/2115 rendelet 120. cikkének megfelelően a tagállamok kötelesek értékelni, hogy szükség van-e KAP stratégiai tervük módosítására az említett rendelet XIII. mellékletében felsorolt uniós jogalkotási aktusok módosításai esetében, és értékelésükről meghatározott határidőn belül értesíteniük kell a Bizottságot. Mivel ez a kötelezettség megterhelőnek bizonyult a tagállamok számára, és mérsékelni kell az erőfeszítéseket, amelyek tagállamok részéről a jelenlegi KAP stratégiai tervek programozási időszaka fennmaradó részének értékeléséhez szükségesek, a kötelezettség nem alkalmazandó a XIII. mellékletben felsorolt jogalkotási aktusok azon módosításaira, amelyek 2025. december 31. után lépnek hatályba.
- (13) A tapasztalatok azt mutatják, hogy a számos kedvezőtlen esemény egybeesése kihívások elé állítja a mezőgazdasági termelőket, ami miatt nagyobb rugalmasságra és a KAP stratégiai tervek végrehajtásának egyszerűsítésére van szükség bizonyos, az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében felsorolt GAEC-előírások tekintetében.
- (14) A 6. sz. GAEC-előírás fő célja a talajvédelem biztosítása a legérzékenyebb időszakokban minimálisan megkövetelt talajborítás révén annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a fedetlen talaj a legérzékenyebb időszakokban. Fontosabb, mint a többi GAEC-előírás esetében, hogy az e GAEC-előírás szerinti követelmények kialakítását és végrehajtását számos tényező befolyásolja. A minimálisan megkövetelt talajborítás különböző eszközökkel biztosítható, amelyek alkalmazása nemcsak az éghajlati és talajviszonyoktól függ, hanem olyan tényezőktől is, mint a növények megválasztása és a tenyészidő időtartama az adott évben. Emellett különböző érzékeny időszakok lehetnek, különösen a sajátos talaj- és éghajlati viszonyoktól függően. Ezenkívül a termeléshez, és különösen a vetéshez kapcsolódó döntések meghozatalakor a mezőgazdasági termelőknek és egyéb kedvezményezetteknek össze kell tudniuk egyeztetni a 6. sz. GAEC-előírás követelményeinek betartását a kiszámíthatatlan időjárási viszonyokkal. E tényezőkre tekintettel a tagállamoknak képesnek kell lenniük arra, hogy más GAEC-előírásokhoz képest rugalmasabban kezeljék a 6. sz. GAEC-előírás említett követelményeit, mégpedig olyan módon, hogy ezek a követelmények hozzájáruljanak az előírás fő céljához, figyelembe véve ugyanakkor számos tényezőt, például a talaj- és éghajlati viszonyokat.
- (15) A tagállamok számára ezért lehetővé kell tenni, hogy az (EU) 2021/2115 rendelet 109. cikke (2) bekezdésének a) pontjával összhangban meghatározzák a 6. sz. GAEC-előírás fő elemeit, és azokat a KAP stratégiai tervekben összefoglalják. A Bizottságnak az említett rendelet 13. cikkének (1) bekezdésével, 109. cikkének (2) bekezdésével, valamint 118. és 119. cikkével összhangban biztosítani kell, hogy a tagállamok által meghatározott 6. sz. GAEC-előírás összességében összhangban legyen az említett GAEC-előírás fő céljával.
- (16) Az (EU) 2021/2115 rendelet III. mellékletében felsorolt 7. sz. GAEC-előírás fő célja a talajpotenciál megőrzése. Tekintettel arra, hogy a növénytermesztés diverzifikálása szintén hozzájárulhat a talajpotenciál megőrzéséhez, ugyanakkor egyes mezőgazdasági termelők számára egyszerűbben megvalósítható, a sokrétű terhelések és kihívások közepette, amelyekkel jelenleg szembe kell nézniük, a tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy engedélyezzék a mezőgazdasági termelők számára, hogy a 7. sz. GAEC-előírásnak a növénytermesztés diverzifikálása révén is megfelelhessenek. Erre való tekintettel meg kell határozni a növénytermesztés diverzifikálására vonatkozó minimumkövetelményeket.
- (17) Fontos, hogy a KAP a feltételeességi követelmények révén továbbra is hozzájáruljon az (EU) 2021/2115 rendelet 6. cikke (1) bekezdésének d)–g) pontjában meghatározott

környezetvédelmi célkitűzésekhez. Lényeges továbbá, hogy e követelmények, mint a tagállamok és a mezőgazdasági termelők számára közös alapkövetelmények stabilitása biztosított legyen. Ezért a feltételelességi követelményeket továbbra is valamennyi mezőgazdasági termelőre alkalmazni kell. Az (EU) 2021/2116 rendeletben előírt feltételelességi követelmények ellenőrzéséhez kapcsolódó adminisztratív terhek azonban aránytalanul nagyok lehetnek a mezőgazdasági kistermelők és a nemzeti közigazgatás számára. Ezért a 6., 7. és 8. sz. GAEC-előírásra vonatkozó rugalmassági mechanizmusok alkalmazása mellett csökkenteni kell a mezőgazdasági kistermelőkre és a nemzeti közigazgatásokra az (EU) 2021/2116 rendeletben előírt ellenőrzésekhez kapcsolódó terheket. Ezért az olyan mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelőket, amelynél a mezőgazdasági terület mérete nem haladja meg a 10 hektárt, a feltételrendszer szerint nem kell ellenőrizni az uniós jog szerinti, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények, valamint a jó mezőgazdasági és környezeti állapot teljesítése tekintetében. Mivel az említett mezőgazdasági kistermelők a KAP-támogatások kedvezményezettjeinek 65 %-át teszik ki, de a teljes mezőgazdasági területnek csak mintegy 10 %-án gazdálkodnak, ez számos mezőgazdasági termelő és nemzeti közigazgatás számára egyszerűsítene a munkát, ugyanakkor a mezőgazdasági kistermelők által kezelt viszonylag kis mezőgazdasági terület miatt nem akadályozza jelentősen a feltételelességi követelmények szerepét a célkitűzések elérésében.

- (18) Mivel a mezőgazdasági kistermelők által kezelt mezőgazdasági terület korlátozott, és a szankciók általában alacsonyak a mezőgazdasági kistermelők esetében, a szankciók alkalmazása aránytalan terhet róhat a tagállamok közigazgatására. Az ellenőrzések alól mentesített mezőgazdasági kistermelőket ezért mentesíteni kell a feltételelességi követelmények be nem tartása esetén kiszabott közigazgatási szankciók alkalmazása alól is.
- (19) A feltételelességhez és a kölcsönös megfeleltetési ellenőrzésekhez kapcsolódó túlzott mértékű adminisztratív költségek és terhek elkerülése érdekében azokat a kedvezményezetteket, akik az (EU) 2021/2115 rendelet szerinti KAP stratégiai terv és az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján⁷ 2025. december 31-ig végrehajtott vidékfejlesztési program keretében egyaránt részesülnek területalapú támogatásban, és ezért az (EU) 2021/2116 rendelet szerinti feltételelességi ellenőrzéseknek vetik alá őket, mentesíteni kell az 1306/2013/EU rendelet szerinti kölcsönös megfeleltetési ellenőrzések és a szankciók alkalmazása alól.
- (20) Az (EU) 2021/2115 és az (EU) 2021/2116 rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.
- (21) [Az e rendelet 1. cikke (6) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott intézkedések zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében átmeneti rendelkezéseket kell megállapítani a KAP stratégiai terveknek a tagállamok által az (EU) 2021/2115 rendelet 119. cikke alapján a Bizottság jóváhagyására benyújtott módosításai tekintetében 2024-ben, valamint e módosításoknak a Bizottság általi jóváhagyását megelőzően 2024-ben bekövetkező hatásai tekintetében.]

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 487. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj>).

- (22) A tervezett intézkedések zökkenőmentes végrehajtásának biztosítása érdekében és sürgőssége okán – tekintettel a mezőgazdasági termelőket sújtó rendkívüli nehézségekre és bizonytalanságra – e rendeletnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon kell hatályba lépnie.
- (23) [A mezőgazdasági kistermelők és a nemzeti hatóságok aránytalan adminisztratív terheinek elkerülése érdekében a feltételeességi követelmények vagy a kölcsönös megfeleltetési követelmények be nem tartásával kapcsolatos szankciók alóli mentességet visszamenőlegesen, a 2024-es igénylési évre vonatkozóan kell alkalmazni.]
- (24) [Tekintettel arra, hogy a 2024-es igénylési év 2024. január 1-jén kezdődött, e rendelet 1. cikke (6) bekezdésének a), b) és c) pontját a 2024-es igénylési év tekintetében kell alkalmazni annak érdekében, hogy a tagállamok a 2024-es igénylési évre alkalmazhassák az azokban említett módosításokat.],

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/2115 rendelet módosításai

Az (EU) 2021/2115 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 4. cikk a következőképpen módosul:

a) a (3) bekezdés a) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„a) »szántóterület«: növénytermesztés céljából megművelt vagy növénytermesztés céljára rendelkezésre álló, de parlagon hagyott földterület; emellett a kötelezettségvállalás ideje alatt növénytermesztés céljából megművelt vagy növénytermesztés céljára rendelkezésre álló, de parlagon hagyott olyan földterület, amely a jelen rendelet 31. vagy 70. cikkének, vagy az 1257/1999/EK tanácsi rendelet^(*) 22., 23. vagy 24. cikkének, vagy az 1698/2005/EK tanácsi rendelet^(**) 39. cikkének, vagy az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet^(***) 28. cikkének megfelelően pihentetés alatt áll.

(*) A Tanács 1257/1999/EK rendelete (1999. május 17.) az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalapról (EMOGA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról, valamint egyes rendeletek módosításáról, illetve hatályon kívül helyezéséről ([HL L 160., 1999.6.26., 80. o.](http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj), [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/1999/1257/oj)).

(**) A Tanács 1698/2005/EK rendelete (2005. szeptember 20.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról ([HL L 277., 2005.10.21., 1. o.](http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj), [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2005/1698/oj)).

(***) Az Európai Parlament és a Tanács 1305/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapról (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról és az 1698/2005/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről ([HL L 347., 2013.12.20., 487. o.](http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj), [ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj](http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj));”;

b) a (4) bekezdés első albekezdése b) pontjának helyébe a következő szöveg lép:

„b) a mezőgazdasági üzem bármely olyan területe, amelyet:

- i. a III. mellékletben szereplő 8. sz. GAEC-előírás szerinti megőrzési kötelezettség hatálya alá tartozó tájképi elemek borítanak; vagy
- ii. a mezőgazdasági termelő vonatkozó kötelezettségvállalásának időtartamára a 31. cikkben említett agrár-ökológiai program eredményeként hoztak létre vagy tartanak fenn.

Amennyiben a tagállamok úgy döntenek, a »támogatható hektár« egyéb tájképi elemeket is magában foglalhat, feltéve, hogy azok nincsenek túlsúlyban, és nem akadályozzák jelentősen a mezőgazdasági tevékenység teljesítményét az általuk a mezőgazdasági parcellán elfoglalt terület következtében. Ezen elv végrehajtása során a tagállamok meghatározhatják, hogy az ilyen egyéb tájképi elemek a mezőgazdasági parcella legfeljebb mekkora hányadát boríthatják.

A szórványosan elhelyezkedő, nem támogatható tájképi elemeket is tartalmazó állandó gyepterületek tekintetében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy rögzített csökkentési együtthatókat alkalmaznak a támogathatónak minősülő terület meghatározására.”

2. A 13. cikk a következőképpen módosul:

- a) az (1) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A tagállamok biztosítják valamennyi mezőgazdasági terület – köztük a termelésből kivont földterületek – jó mezőgazdasági és környezeti állapotának fenntartását. A tagállamok nemzeti vagy regionális szinten minimumelőírásokat határoznak meg a mezőgazdasági termelők és egyéb kedvezményezettek számára a III. mellékletben felsorolt minden egyes GAEC-előíráshoz, az említett előírások III. mellékletben említett fő célkitűzésével összhangban. Előírásaik meghatározása során a tagállamok adott esetben figyelembe veszik az érintett területek sajátos jellemzőit, köztük a talaj- és az éghajlati viszonyokat, a meglévő gazdálkodási rendszereket, a gazdálkodási gyakorlatokat, a gazdaságok méretét, a gazdaságok szerkezetét, a földhasználatot és a legkülső régiók sajátosságait.

A III. mellékletben felsorolt 5., 6., 7. vagy 9. sz. GAEC-előírás meghatározásakor a tagállamok egyedi mentességeket állapíthatnak meg az említett előírások követelményei alól. Az 5., 6., 7. vagy 9. sz. GAEC-előírás alóli egyedi mentességeknek objektív és megkülönböztetésmentes kritériumokon – úgymint növények, talajtípusok és gazdálkodási rendszerek vagy az állandó gyepterületek esetében többek között a ragadozók vagy inváziós fajok miatti károsodás – kell alapulniuk, és területi hatályuknak korlátozottnak kell lenniük. Egyedi mentességek csak akkor állapíthatók meg, ha azok szükségesek az említett előírások alkalmazása során felmerülő konkrét problémák kezeléséhez, és nem akadályozhatják jelentősen, hogy az egyes előírások hozzájáruljanak a III. mellékletben felsorolt fő célok megvalósításához.”;

- b) a cikk a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az (1) és (2) bekezdéssel összhangban meghatározott minimumelőírások végrehajtása során a tagállamok ideiglenes eltérést engedélyezhetnek az olyan követelményektől, mint például az említett előírásokban meghatározott határidők és időszakok olyan időjárási viszonyok esetén, amelyek megakadályozzák a mezőgazdasági termelőket és egyéb kedvezményezetteket abban, hogy egy adott évben megfeleljenek ezeknek a követelményeknek. Ezen ideiglenes eltérések alkalmazási köre az időjárási viszonyok által érintett mezőgazdasági termelőkre és egyéb kedvezményezettek, illetve területekre korlátozódik, és ezek az eltérések csak a feltétlenül szükséges ideig alkalmazhatók.”

3. A 31. cikk a következő új (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az (1) bekezdésben említett agrár-ökológiai programok részeként a tagállamok támogatást hoznak létre és biztosítanak olyan rendszerekhez, amelyek a szántóterületeken nem termelési célú területek – például parlagon hagyott területek – fenntartására, valamint új tájképi elemek létrehozására irányuló gyakorlatokra terjednek ki. E rendszerekben az aktív mezőgazdasági termelők és azok csoportjai önkéntes alapon vehetnek részt.”

4. A 119. cikk (7) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A KAP stratégiai terv módosítására irányuló kérelmet naptári évenként kétszer lehet benyújtani, az e rendeletben előírt vagy a 122. cikknek megfelelően a Bizottság által meghatározandó lehetséges kivételek mellett. Ezenkívül a KAP stratégiai terv időszaka alatt további három, a KAP stratégiai terv módosítására irányuló kérelem nyújtható be. Ez a bekezdés nem alkalmazandó a hiányzó elemek benyújtása céljából történő módosításra irányuló, a 118. cikk (5) bekezdése szerinti kérelmekre.”

5. A 120. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„Az első bekezdés nem alkalmazandó a XIII. mellékletben felsorolt jogalkotási aktusok azon módosításaira, amelyek 2025. december 31. után lépnek hatályba.”

6. A III. melléklet a következőképpen módosul:

a) a táblázatban a „6. sz. GAEC-előírásra” vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

”

6. sz. GAEC-előírás	Minimálisan megkövetelt talajborítás a fedetlen talaj elkerülésére a legérzékenyebb időszakokban, a tagállamok által meghatározottak szerint (****).	Talajvédelem a legérzékenyebb időszakokban
---------------------	--	--

(****) A tagállamok különösen figyelembe vehetik, hogy az érintett régiókban a hosszú és zord téli időszak miatt rövid a vegetációs időszak.”;

- b) a táblázatban a 7. sz. GAEC-előírásra vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

„

7. sz. GAEC-előírás	Vetésforgó a szántóterületeken, kivéve a víz alatt fekvő növényeket. A tagállamok emellett dönthetnek úgy, hogy lehetővé teszik a mezőgazdasági termelők és más kedvezményezettek számára, hogy ezt az előírást a növénytermesztés diverzifikálásával teljesítsék (****).	A talajpotenciál megőrzése
---------------------	---	----------------------------

(****) A vetésforgó a termesztett növények parcellaszinten történő megváltoztatását jelenti (az évelő növények, gyepek és egyéb egynyári takarmánynövények, valamint parlagon hagyott földterületek kivételével), beleértve a megfelelően kezelt másodlagos növényeket is.

A gazdálkodási módszerek és a mezőgazdasági-éghajlati feltételek sokfélesége miatt a tagállamok az érintett régiókban a hüvelyes növényekkel kiegészített vetésforgónak vagy a növénytermesztés diverzifikálásának egyéb olyan gyakorlatait is engedélyezhetik, amelyek célja a talajban rejlő potenciál javítása és megőrzése, összhangban e GAEC-előírás célkitűzéseivel.

A növénytermesztés diverzifikálására vonatkozó követelmények meghatározásakor a tagállamok tiszteletben tartják a következő minimumkövetelményeket:

– amennyiben a mezőgazdasági üzem szántóterületének mérete 10 és 30 hektár között van, a növénytermesztés diverzifikálása azt jelenti, hogy a mezőgazdasági üzem szántóterületén legalább két különböző növénykultúrát termesztenek. A fő növénykultúra a szántóterület legfeljebb 75 %-át foglalhatja el,

– amennyiben a mezőgazdasági üzem szántóterületének mérete meghaladja a 30 hektárt, a növénytermesztés diverzifikálása azt jelenti, hogy a mezőgazdasági üzem szántóterületén legalább három különböző növénykultúrát termesztenek. A fő növénykultúra nem teheti ki a szántóterület több, mint 75 %-át, továbbá a két fő növénykultúra együttesen nem teheti ki a szántóterület több, mint 95 %-át.

A tagállamok mentesíthetik az ezen előírásban szereplő kötelezettségek alól a következő mezőgazdasági üzemeket:

a) amelyek esetében a szántóterület több mint 75 %-át gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére, parlagon hagyott földterületként, hüvelyes növények termesztésére vagy e célok közül többre is használják;

b) amelyek esetében a támogatható mezőgazdasági terület több mint 75 %-a állandó gyeperület és azt gyeperület vagy egyéb egynyári takarmánynövény termesztésére vagy az év, illetve a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt fekvő növények termesztésére vagy ezek kombinációjára használják; vagy

c) amelyek legfeljebb 10 hektár szántóterülettel rendelkeznek.

A nagy monokultúrák kialakulásának megelőzése érdekében a tagállamok meghatározhatják az egyetlen növénykultúrával borított terület felső határát.

Úgy kell tekinteni, hogy az (EU) 2018/848 rendelet (*****) szerinti tanúsítással rendelkező mezőgazdasági termelők megfelelnek ennek a GAEC-előírásnak.

(*****) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/848 rendelete (2018. május 30.) az ökológiai termelésről és az ökológiai termékek jelöléséről, valamint a 834/2007/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 150., 2018.6.14., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/848/oj>).”;

- c) a táblázatban a „8. sz. GAEC-előírásra” vonatkozó bejegyzés helyébe a következő szöveg lép:

”

8. sz. GAEC-előírás	<ul style="list-style-type: none">– A tájképi elemek megőrzése– A sövények és a fák kivágásának tilalma a madarak költési és fiókanevelési időszakában– Esetleg az inváziós növényfajok megjelenésének megakadályozását szolgáló intézkedések	Nem termelési célú tájképi elemek fenntartása a gazdaságon belüli biológiai sokféleség javítása érdekében
---------------------	---	---

”

2. cikk

Az (EU) 2021/2116 rendelet módosításai

Az (EU) 2021/2116 rendelet a következőképpen módosul:

1. A 83. cikk (2) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„(2) Az (1) bekezdéstől eltérve az olyan mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelőket, amely esetében a mezőgazdasági terület mérete nem haladja meg a 69. cikke (1) bekezdésének megfelelően bejelentett 10 hektárt, mentesíteni kell az e cikk (1) bekezdésének megfelelően létrehozott rendszer szerinti ellenőrzések alól.”

2. A 84. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az (1)–(3) bekezdéstől és a 85. cikktől eltérve az olyan mezőgazdasági üzemmel rendelkező mezőgazdasági termelőket, amely esetében a mezőgazdasági terület mérete nem haladja meg a 69. cikke (1) bekezdésének megfelelően bejelentett 10 hektárt, mentesíteni kell az e cikk (1)–(3) bekezdésében, valamint a 85. cikkben említett szankciók alól.”

3. A 104. cikk (1) bekezdése második albekezdése a) pontjának iv. alpontja helyébe a következő szöveg lép:

„iv. az EMVA esetében pedig a vidékfejlesztési programok 1305/2013/EU rendelet alapján történő végrehajtásának keretében a kedvezményezetteknek felmerült kiadásokra és a kifizető ügynökség által teljesített kifizetésekre, kivéve az 1306/2013/EU rendelet 96. és 97. cikkét az e rendelet 83. cikkében említett kontrollrendszernek alávetett kedvezményezettek tekintetében;”

[3. cikk

Átmeneti rendelkezések

- (1) Az (EU) 2021/2115 rendelet 119. cikke (8) bekezdésének harmadik albekezdésétől eltérve, a KAP stratégiai tervek EMGA-val kapcsolatos, a tagállamok által az említett rendelet 119. cikkének (2) bekezdése alapján a Bizottság általi jóváhagyásra benyújtott, a 2024-es igénylési év tekintetében az e rendelet 1. cikke (6) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott elemekre vonatkozó módosításai hatálybalépésének időpontja nem igényli a Bizottság jóváhagyását.
- (2) Az (EU) 2021/2115 rendelet 119. cikkének (11) bekezdésétől eltérve a tagállamok a 2024-es igénylési évre vonatkozóan határozhatnak úgy, hogy a KAP stratégiai terveknek az e rendelet 1. cikke (6) bekezdésének a), b) és c) pontjában meghatározott elemekkel kapcsolatos módosításai a Bizottság általi jóváhagyás előtt joghatással bírnak. Az e rendelet 1. cikke (6) bekezdésének c) pontjában meghatározott elem tekintetében a tagállamok csak akkor határozhatnak az említett módon, ha a 2024-es igénylési évben olyan, az (EU) 2021/2115 rendelet 31. cikkében említett rendszert alkalmaznak, amelyek a szántóterületeken nem termelési célú területek – például parlagon hagyott területek – fenntartására vagy új tájképi elemek létrehozására irányuló gyakorlatokra terjednek ki.

E határozat meghozatala során a tagállamok biztosítják, hogy tiszteletben tartják az uniós jog általános elveit, különösen a jogbiztonság elvét, a megkülönböztetésmentesség elvét, valamint a mezőgazdasági termelők és más kedvezményezettek jogos elvárásainak védelmét, és figyelembe veszik, hogy a mezőgazdasági termelőknek és más kedvezményezetteknek elegendő idő álljon rendelkezésre a módosításoknak való megfeleléshez.]

4. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

[Az 1. cikk (6) bekezdésének a), b) és c) pontját, valamint a 2. cikkének (2) és (3) bekezdését a 2024-es igénylési évtől kell alkalmazni.]

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*